

Tiger cirkáló (Lacroma) 1887

SMS Tiger (utóbb 1906-tól Lacroma) torpedócircáló, majd

A Triesztben épült hajót több szakirodalom az SMS Panther és az SMS Leopard testvérhajójának tartja. Valójában azoktól különbözött több mindenben is. A korszakban a német flottában is volt Tiger (1899), és az angol flottában is volt egy Tiger (1913) nevű hadihajó.

Vízkeszítési kapacitása: 1631 hosszú tonna
1657 – 1680 hosszú tonna (1684 – 1707 tonna)
1852 tonna feltöltve
1827 – 1852 rövid tonna

Hossza: 76,02 m (249 láb 5 inch) teljes hossza
74,16 m a vízvonalon
70,96 m az egyenesek között

Szélessége: 10,55 m /10,6 m/ (34 láb 7 inch)

Merülése: 4,3 m (14 láb 1 inch) – 4,7 m

Meghajtása: 4 db tűzcsöves kazán, amelyek üzemi nyomása 9,5 atmoszféra
A kazánok a hajó közepén kaptak helyet és szellőztető tölcésereken keresztül látták el őket levegővel.
2 db álló, 2 hengeres háromszoros expanziójú gőzgép
2 db 3 szárnyú kifelé forgó Griffith hajócsavar, átmérője 3,81 m

Teljesítménye: 5 700 LE (4 300 kW)
A motorok névleges teljesítménye 6222 LE (4576 kW), 19,2 csomó (35,6 km/h; 22,1 mph) végsebesség mellett, bár üzemi sebessége 18 csomó (33 km/h; 21 mph) volt 5692 LE (4186 kW) teljesítménnyel.

Sebessége: 18,56 csomó (34,37 km/h)³⁹⁵⁷
19,25 csomó (35 km/h)
Egy csomó, egy tengeri mérföld = 1852,5 méter.³⁹⁵⁸

Hatótávolsága: 1260 tmf (2330 km)/17,5 csomó (32,4 km/h)

Üzemanyaga: 322 hosszú tonna, 327 tonna

Személyzete: 188 fő (13 tiszt és 175 tengerész)

Páncélzata: Fedélzet 36 mm
Gépház 36 mm

Fegyverzete 1888-ban:

4 db 12 cm-es (4,7 inch) L/35-ös Krupp ágyú lövegkarzaton egy a hajó orrában, egy a hajó tatján és egy-egy a hajó oldalánál az első kémény magasságában.

Lőszerkészlet: 24 db robbanólövedék, 120 db gyújtólövedék, 80 db srapelgránát és gyakorló löszerek.
6 db 4,7 cm-es (1,9 inch) gyorstűzelő ágyú

Lőszerkészlet: 1200 db robbanólövedék, 3700 gyújtólövedék és 960 db gyakorló lőszer, 480 db vaklőszer.

³⁹⁵⁷ <https://naval-encyclopedia.com/ww1/austria-hungary/panther-class-cruiser.php>

³⁹⁵⁸ Matlekovits Sándor (szerk.): Magyarország közgazdasági és közművelődési állapota ezeréves fennállásakor és az 1896. évi ezredéves kiállítás eredménye 4. kötet (Budapest, 1897) Marchetti Herman - Reményi Ferenc: A cs. és kir. haditengerészet kiállítására

4 db 4,7 cm-es L/33-as revolver ágyú

4 db 35 cm-es (13,8 inch) torpedóvető cső a vízvonala felett az orrban, a taton és a két oldalon 1-1.

Torpedókészlet: 8 db.

Fegyverzetének változása 1895-ben:

A 4 db 4,7 cm-es L/33-as revolver ágyút lecserélték 4 db 4,7 cm-es (1,9 inch) L/44-es Skoda lövegre.

A többi fegyvere változatlan ekkor.

Fegyverzete 1906 után SMS Lacroma-ként:

4 db 4,7 cm-es (1,9 inch) L/44-es Skoda löveg

2 db 4,7 cm-es (1,9 inch) L/44-es Hotchkiss löveg

Az SMS Tiger tervezéséhez az alapot az SMS Panther osztály hajói adták meg. Alexander Eberan von Eberhorst ellentengernagy felelt a cirkálóépítési programért. Utasította Poppert, hogy a Panther legyen alapul, de annál 51 tonnával legyen nehezebb az új hajó. A hajó sebessége minimum 16 csomó legyen. A haditengerészet megpályáztatta az SMS Tiger építését. A versenyen a brit Armstrong és az osztrák-magyar Stabilimento Technico Triestino (STT) indult. Az Armstrong javaslat 4 db 12 cm-es löveget tartalmazott és az SMS Panther-nél hosszabb hajótestet, ami előnyös hidrodinamikai hajótestet és jobb súlyelosztást eredményezett.

Az STT tervezete az SMS Panther-nél kisebb hajó volt, de hasonlított hozzá. Mindkét cég 17 csomós sebességgel tervezett normál huzattal és 18 csomóval erős huzatolás mellett. A haditengerészet megállapította, hogy Armstrong konstrukciója csökkenti a manőverezőképességet a Panther-hez képest, és a hajótest túlságosan könnyű felépítésű, ezért az STT javaslatát választották 1886. március 16-án. Megjegyzendő, hogy Popper-nek úgy az SMS Panther, mint az SMS Leopard hajókkal problémája volt a súlyelosztás miatt. A választásba ez is közreműködhetett. Az STT 1886.05.25-én kapta meg a 780 000 forint-os megrendelést. Ez nem a teljesen felszerelt hajó ára. A hajót minimum 18 csomósra tervezték végül, valamint a hajógyárnak 18,5 csomó felett egytized csomóként bónusz járt. A hajóépítést Siegfried Popper felügyelte. A munka megkezdése előtt az építők úgy döntöttek, hogy kissé megnövelik a hajótest hosszát, hogy több helyet biztosítsanak a kazánháznak. A hajótestben felhasznált acél nagy részét belföldön gyártották, de bizonyos anyagokat brit acélgyártóktól vásároltak.³⁹⁵⁹

A hajó elejébe egy kisméretű parancsnoki torony épült. Az orrának kiképzése enyhén fordítottá lett tervezve. A hajónak két kéménye és két árboca volt.

A Panther osztályt „torpedócirkálók” terén az SMS Zara, Spalato és Sebenico (1879) és az SMS Lussin (1883) előzték meg, bár ezeket nem nevezték ténylegesen torpedócirkálóknak.³⁹⁶⁰

Épült: Stabilimento Technico Triestino Trieste

Építési költsége: 1 984 106 korona

Megrendelve: 1886.05.25-én

Építés kezdete: 1886.10.05.

Nevének jóváhagyása: 1887.03.12-én nevét jóváhagyta I. Ferenc József császár és király.³⁹⁶¹

Vízrebocsátás: 1887.06.28.

Hadrendbe állt: 1888.03.14.

Átnevezték: 1906 SMS Lacroma³⁹⁶²

Átminősítve: Jacht-á

Sorsa: 1920-ban Olaszországban lebontották.

A hajó befejezését a hazai acélszállítók gyártási problémái késleltették, mivel az eredetileg elküldött anyag nem felelt meg a szilárdsági követelményeknek. Az STT ezért azt nem fogadta el, és jobb minőségű acélt kért. Ez arra kényszerítette az STT-t, hogy 1887. szeptember 20-án tájékoztassa a Haditengerészetet arról, hogy nem tudja tartani a szállítási határidőt.

³⁹⁵⁹ [https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_\(1887\)](https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_(1887))

³⁹⁶⁰ https://naval-encyclopedia.com/ww1/austria-hungary/panther-class-cruiser.php#google_vignette

³⁹⁶¹ https://hu.wikipedia.org/wiki/SMS_Lacroma

³⁹⁶² [https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_\(1887\)](https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_(1887))

https://hu.wikipedia.org/wiki/SMS_Lacroma

1887.

„A »Tiger« másodosztályú czirkáló hajó (torpedóhajó) a »Seehund« ágyúaszád pótlására, az 1.000.000 frtnyi összes szükséglet harmadik részlete 28 000 frt.” kerül kifizetésre.³⁹⁶³

„Gyors torpedó-czirkálókból hármat számít hajóhadunk: a »Panther«, a »Leopard« és a »Tiger«-t, melyek 1540—1600 tonna tartalommal rendelkezvén, elegendő szénrel rakodhatnak, hogy a kémszolgálatot nagyobb távolságokban végezhesék, ami nélkül a hadihajók jelenlegi gyorsaságánál fogva, a saját hajóhad és tengerpart, a meglepetés veszélyének volna kitéve és habár csatahajókkal nem mérkőzhetnek is meg, de fegyverzetüknél fogva az ellenséges czirkálókat, a torpedó hajókat és sajkákat sikeresen megtámadhatják és űzőbe vehetik.”³⁹⁶⁴

1888.

AZ SMS Tiger 1888 februárjára készen állt a tengeri próbákra. Sebességpróbák elvégzése közben 19,25 csomós (35,65 km/h; 22,15 mph) sebességet ért el megnövelt huzatolás mellett, és 18,24 csomót (33,78 km/h; 20,99 mph-t) normál huzatolással. A hajóra csak ez után szerelték fel a tüzérségét és a torpedóvető csöveit. Habsburg-Lotharingiai Károly István fregattkapitány volt a hajó első parancsnoka. 1888.03.05-én volt a teljesen elkészül hajó első próbaútja.

„Triest, márcz. 8. A »Tiger« czirkáló hajó, mely a triesti »Stabilimento tecnico«-ban épült, ma próbameneteket tett, melyek fényesen sikerültek. A hajó gyorsaság tekintetében felülmúlja a »Panther« és »Leopard« czirkáló hajókat, melyek Angolországban épültek.”³⁹⁶⁵ „sikerültek. A hajó közönséges gyorsasága 18 mértföld, mely azonban 18 három negyed mértföldig fokozható.”³⁹⁶⁶

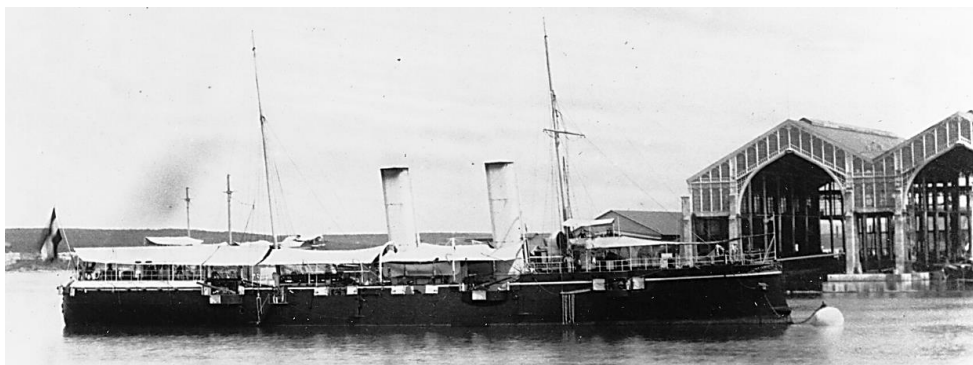
1888. márciusában állt hadrendbe az SMS Tiger.

1888.06.12-1888.07.24-e között megtartott hadgyakorlaton a torpedóflottila vezérhajója volt.

„A flotillát a Phantasie parancsnoki hajó, a Panther, a Tiger, a Meteor torpedóhajók s 12 másodosztályú torpedónaszád képezi. Hétfővel kezdődtek meg az ellenségeskedések, a torpedóraj már tegnap elindult –Polábol-, a páncélos hajók pedig most Gravozánál horgonyoznak.”³⁹⁶⁷

1889.

1889.06.13-1889.07.16 között a dalmát vizeken volt flottagyakorlaton a torpedóflottila tagjaként. A gyakorlaton a flotta új harcelfordításokat próbált ki, például a sorhajó harcrend felhagyása általi csataformációt, amit négy hajó alkotott lépcsőzetes elrendezésben.

³⁹⁶³ Budapesti Közlöny, 21. évfolyam, 1887-11-30 / 273. szám

³⁹⁶⁴ Nemzet, 6. évfolyam, 1887-11-09 / 1866. szám

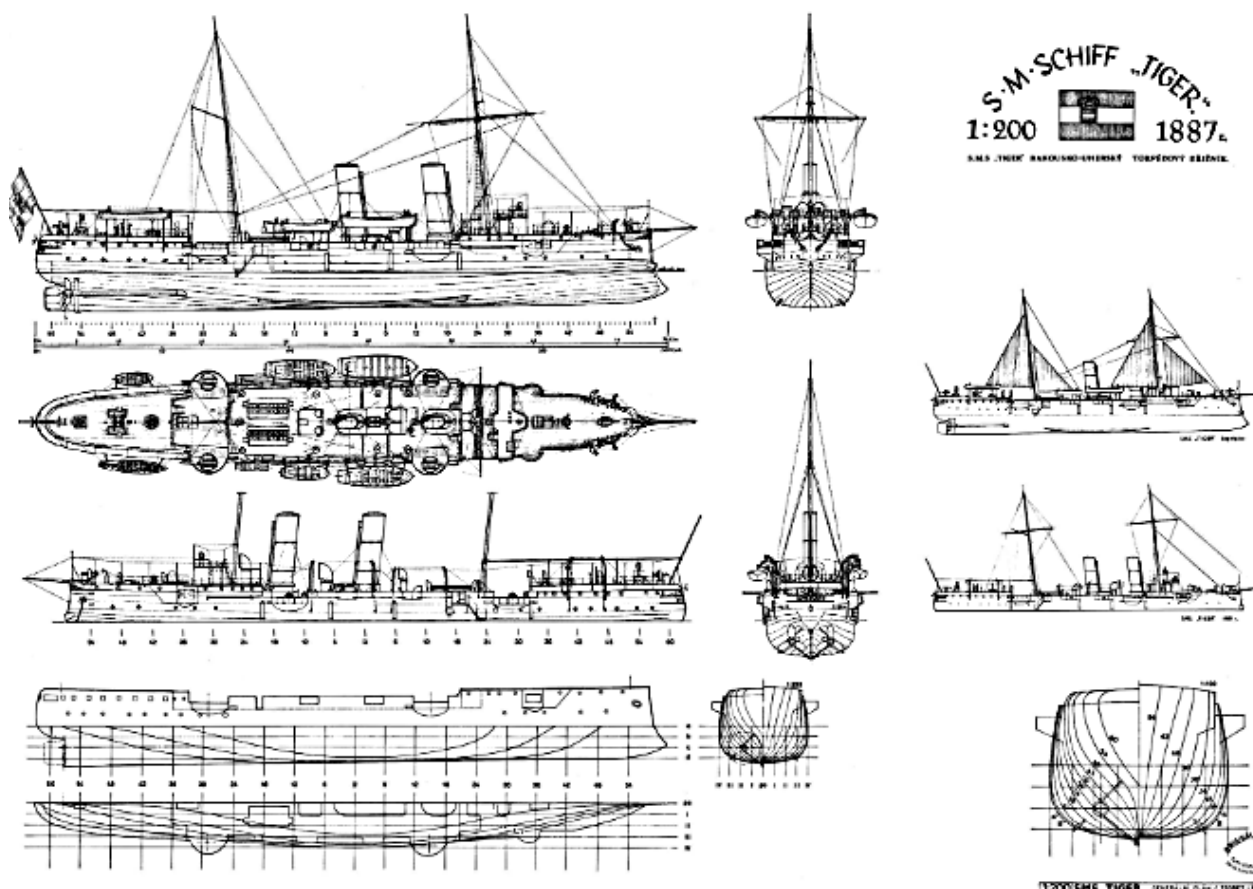
³⁹⁶⁵ Nemzet, 7. évfolyam, 1888-03-09 / 1986. szám

Fővárosi Lapok 1888-03-10 / 70. szám

³⁹⁶⁶ Pesti Hírlap, 10. évfolyam, 1888-03-10 / 70. szám

³⁹⁶⁷ Székely Nemzet, 5. évfolyam, 1888-06-24 / 98. szám

Nem sokkal a befejezése után, az 1880-as évek végén, Polában. A kép jobb háttérében két fedett hajóépítő dokk látható az Oliva-szigeten, ahol a pólai haditengerészeti hajóépítés összpontosult³⁹⁶⁸

3969

1890.

1890-ben részt vett a nyári flottagyakorlaton. ez után II. Vilmos német király meghívására Németországi körúton vett részt az Északi-tenger vizein. Részt vett az augusztusi német flottafelvonuláson. 1864 óta (helgolandi csata) az Északi-tengerre a Monarchia nem küldött jelentősebb flottakötéléket. Az SMS Tiger-el együtt hajózott ekkor az SMS Kronprinz Erzherzog Rudolf és az SMS Kronprinzessin Erzherzogin Stephanie toronypáncélos, valamint az SMS Kaiser Franz Joseph I. védett cirkáló. A kötelék parancsnoka Johann von Hinke ellentengernagy volt. Útközben felkeresték **Gibraltárt** és **Nagy-Britannia kikötőit**. Angliában a hajók részt vettek a Cowes Regattán, ahol Viktória királynő felkereste a hajókat.

1890.05.13-án **Kiel**-ben volt.³⁹⁷⁰

A flotta járt a dániai **Koppenhágában**, és a svédországi **Karlskronában**. 1890.08.29-1890.09.03-ig a **Német Császárság kikötőiben** voltak és résztvettek a haditengerészeti szemlén. A visszaút során felkeresték a franciaországi **Cherbourg**-ot és az olaszországi **Palermo**-t. Az utat a Monarchia hadvezetése nagy sikerként értékelte. A külföldről hazatérő köteléket az SMS Tiger 1890.10.13-án hagyta el.

1890.10.21-én Messinába érkezett.³⁹⁷¹ Az SMS Tiger ekkor a többi hajótól külön hajózott.

1890.10.26-án tért vissza Polába. Parancsnoka Gustav Ritter v. Brofd fregattkapitány.

Ebben az évben összeütközött az SMS Laudon (1873) páncélozatlan gőzfregattal.

³⁹⁶⁸ [https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_\(1887\)#/media/File:SMS_Tiger_NH_88919.jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_(1887)#/media/File:SMS_Tiger_NH_88919.jpg)

³⁹⁶⁹ <https://hu.pinterest.com/pin/680325087494965847/visual-search/?x=16&y=16&w=532&h=373&surfaceType=flashlight>

³⁹⁷⁰ Neue Freie Presse, Mai 1890-05-13

³⁹⁷¹ Die Presse, Oktober 1890-10-21

1891.

Részt vett a nyári flottagyakorlaton.

„Az alább felsorolandó hajók július közepéig taktikai gyakorlatokat fognak tartani, azután pedig az igazi nagy hadgyakorlat lesz, a kölcsönösség alapján. Részt vesznek benne a következő hajók: »Ferencz József,« »Rudolf főherceg,« »Stefánia főhercegnő,« »Miksa császár« elsőrangú csatahajók; »Leopard«, »Tiger,« »Lussin« torpedóhajók ; »Komet« »Planet«, »Drabant« torpedó-járművek; hat elsőrangú tizenkét másodrangú torpedónaszád; »Elisabeth« torpedó-szerhajó, »Pola« szállító-gőzös, »Gigant« pánczélos-hajó, »Triton« szerhajó, továbbá több szerbárka. A »Greif« yachtot a tengerészeti parancsnok rendelkezésére szerelik föl, a »Fantasie« pedig a partvédő hajóraj parancsnokának lesz zászlóhajója. A záró hadgyakorlat alapeszméje az, hogy egy ellenséges flotta (Hinke ellentengernagy parancsnoksága alatt) Spalato közelében, Valsandone mellett megtámadja a hajótábort, mely Rohrscheidt ellentengernagy parancsnoksága alatt áll, s nagyobb arányú partraszállást akar kierőszakolni. A hajótábor el lesz látva minden modern védekezési eszközzel, mint tengeralatti aknákkal, stb.»³⁹⁷²

1892.

1892-re tervezett plusz költségvetési kiadás részlete. „Továbbá köszén, anyagszerek és tüzérség czimén összesen 300.692 firt a többlet. Ebben be van foglalva az a, a póthitelben előforduló 100.000 firt is, amely összegben t. i. a Rudolf, Stefanie, Franz Josef és Tiger, valamint hat más újabb hajón felállított szűrőgépek kerültek.»³⁹⁷³

„A III. Regatta, első díj 10, második 6 arany a hadihajók vitorlás csónakjai számára, szabályszerű árbocozattal (Takelage) , futhatnak sajkák és oldalcsónakok. Távolság 55 teng. mlf. Startolt 14 hadicsónak szabályszerű felszereléssel és legénységgel, vezetve altiszteik által. A szabatosság, melylyel a manőverek majdnem kivétel nélkül különböző csónakok legénysége részéről keresztülvitettek, tanúskodott matrózaink jeles tengeri kiképeztetéséről és általános elismerésben részesült. A »Tiger« hadihajó csónakja nyerte el az első díjat, a »Rudolf trónörökös« csónakja a másodikat.»³⁹⁷⁴

Részt vett a nyári flottagyakorlaton.

„A májusban tengerre szálló hajórajhoz felszerelik a »Rudolf trónörökös« és a »Stefánia főherceggasszony« toronyhajókat, a »Ferencz József« czirkáló hajót, a »Custoza«, »Don Juan«, »Miksa császár« páncézhajókat, az említett »Pelikan« torpedó-anyahajót és a »Rodolfo«-t, mely utóbbi a tengernagyi hajó lesz. Júliusban nagy gyakorlatokat tartanak, amikor a nevezett hadihajókhoz még a »Tiger«, »Planet« és »Trabant« nevű torpedó-naszádok és a »Najade« meg »Pola« csatlakoznak. Ezenkívül tizenkét torpedócsónak is résztvesz a hajóraj gyakorlataiban.»³⁹⁷⁵

1893.

Ebben az évben, tartalékban volt.

Az S.M. „Tiger” másodosztályú mérnöke, Franz Zodet.³⁹⁷⁶ A hajón szolgált Edmund Schlofjer,³⁹⁷⁷ és Gustav Michnif hadnagy is.³⁹⁷⁸ A Die Presse a legénységnek még számos tagját megadja 1895-ig.

1894.

Részt vett a nyári flottagyakorlaton 1894.04.27 – 1894.08.07 között a torpedóflottila tagjaként.

1894.07.20-án Raguzába érkezett a flottakötelék tagjaként.³⁹⁷⁹

1894.07.31-én befutott Fiuméba Habsburg-Lotharingiai Károly Istvánnal a fedélzetén.³⁹⁸⁰

³⁹⁷² Nemzet, 10. évfolyam, 1891-03-31 / 3083. szám

³⁹⁷³ Nemzet, 10. évfolyam, 1891-11-13 / 3307. szám

³⁹⁷⁴ Vadász- és Versenylap 36. évfolyam, 1892-04-17 / 16. szám

³⁹⁷⁵ Magyar Génius, 1. évfolyam, 1892-03-13 / 11. szám

³⁹⁷⁶ Die Presse, Mai 1893-05-18

³⁹⁷⁷ Die Presse, Juni 1893-06-06

³⁹⁷⁸ Die Presse, August 1893-08-05

³⁹⁷⁹ Das Vaterland, Juli 1894-07-21

³⁹⁸⁰ Das Vaterland, August 1894-08-01

1895.

Tartalékban volt.

Ebben az évben a hajót műszakilag átvizsgálták, ide értve a kazánokat és a gőzgépeket is. A hajón elvégezték a szükséges javításokat, így például a hajócsavarok tengelyeit kiszerezték és megjavították. Eredeti fegyverzetében is módosításokat hajtottak végre. A 4 db 4,7 cm-es L/33-as revolver ágyúját lecserélték 4 db 4,7 cm-es (1,9 inch) L/44-es Skoda lövegre. Az elülső lövegnylásokat megnövelték.

1896.

Tartalékban volt.

1897.

1897.03.05-én felszerelték a hajót és 10-én már indulásra kész volt.³⁹⁸¹

Ebben az évben a Krétai vizein megtartott nemzetközi hajódemonstráció tagja volt.

„A Tiger, a világ legnagyobb és legtökéletesebb torpedóhajója.”³⁹⁸²

„A krétai vizekre induló „Tiger“ torpedó czirkáló hajó parancsnokává, Cimiotti-Steinberg Gusztáv lovag fregatta kapitányt (Schmiotti Gusztáv³⁹⁸³), a trieszti tengerészeti kerület katonai osztálya főnökét nevezték ki. A „Tiger” torpedó czirkáló hajó 1675 tonna nagyságú, és 4000 lóerejű gépekkel van ellátva. A hajó fegyverzete 4 középszerű és 10 gyorstüzelő ágyú; legénységének létszáma 150 ember. A „Tiger“ a már a krétai vizeken horgonyozó «Satelit» II torpedó cirkálóval és „Kibitz“, « Elster» és «Sperber» torpedó-naszádokkal együtt az a repülő hajóraj lesz, melyet Kréta blokádjánál osztrák-magyar részről fognak alkalmazni. A «Satelit» és «Tiger» a monarchia két leggyorsabb hajója, azért szemelték ki e célra. Az egész repülő hajóraj 2249 tonna nagyságú és 10.900 lóerejű gépekkel, 4 középszerű és 23 gyorstüzelő ágyúval és 350 emberrel lesz ellátva.”³⁹⁸⁴

1897 márciusában a **krétai vizekre** hajózott a nemzetközi flottademónstráció részeként.

1897.03.11-én hagyta el Pola kikötőjét.³⁹⁸⁵

1897.03.22-én Triesztben³⁹⁸⁶ volt és 1897.03.25-én érte el Krétát. Ekkor a 87. gyalogezred egységeit szállító Elektra gőzöst kísérte. Márciusban a levantei vizeken a Monarchia 12 hajója volt jelen.³⁹⁸⁷

1897.03.30 – 31-én **Canea**-ban a hajót megtámadták a felkelők, de lövegeivel elhárította a támadást.

„A 87. számú osztrák-magyar gyalogezrednek egy százada Jedina százados vezetése alatt megszállotta a Káneából Szudába vezető út magasabb pontjait. A Sardegna olasz páncélos hajó és a Mária Terézia osztrák-magyar hadihajó, egy-egy tábori ágyút bocsátott az expedíció rendelkezésére. Az admirálisok egyelőre elállottak attól a szándékuktól, hogy az Izzeddin erősséget nemzetközi csapatokkal megszállják. A Szuda-fokon álló felkelőknek tegnapi lövetésében osztrák-magyar részről a Tiger és a minap ide érkezett Blitz torpedónaszád vett részt. A hajók nem szállítottak partra csapatokat. Az admirálisok szükségesnek tartják, hogy az inzurgensek ellen a legszigorúbb rendszabályokat alkalmazzák. A Sebenico a kiszállói öbölben czirkál, de legközelebb más hadihajó jön helyébe. A Leopold czirkáló torpedóhajó a napokban megkezdi czirkáló szolgálatát.”³⁹⁸⁸

³⁹⁸¹ Magyar Hírlap, 7. évfolyam, 1897-03-10 / 69. szám

³⁹⁸² Budapesti Hírlap, 17. évfolyam, 1897-03-11 / 70. szám

³⁹⁸³ Alkotmány, 2. évfolyam, 1897-03-16 / 64. szám

³⁹⁸⁴ Magyar Hírlap, 7. évfolyam, 1897-03-16 / 75. szám

³⁹⁸⁵ Deutsches Volksblatt, März 1897-03-13

³⁹⁸⁶ Alkotmány, 2. évfolyam, 1897-03-23 / 70. szám

³⁹⁸⁷ Magyar Hírlap, 7. évfolyam, 1897-03-26 / 85. szám

³⁹⁸⁸ Magyar Hírlap, 7. évfolyam,)1897-04-02 / 92. szám

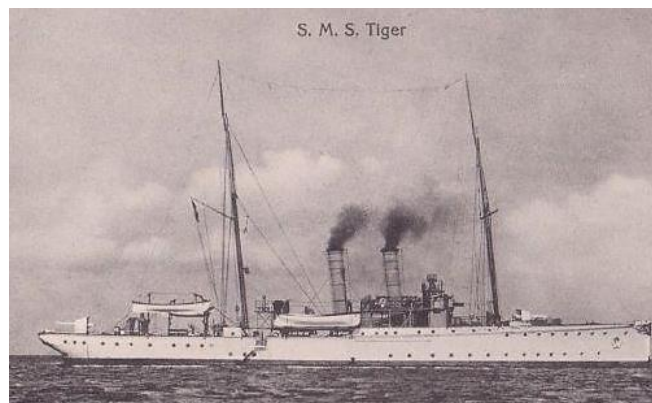

Hinke admirális az osztrák-magyar haderő parancsnoka³⁹⁸⁹

„A konstantinápolyi görögök, Konstantinápoly, április 30. A tegnap útra kelt Tiger gőzösön sok görög utazott el. A galatai kikötőben körülbelül tízezer honfitársuk álldogált, akik harcias kiáltásokat hallattak. A rendőrség nem lépett közbe.”³⁹⁹⁰ Ez a Tiger gőzös szerintem nem azonos a torpedócsirkálóval, mert az ekkor még Kréta vizein lehetett.

Ekkor, ezeken a vizeken feltűnik még az SMS Kaiserin und Königen Maria Theresia páncélos csirkáló, az SMS Leopard torpedócsirkáló, a Sebenico torpedócsirkáló, három romboló és nyolc torpedóhajtó. Ebből is látszik, hogy a Monarchia kisebb hajói is alkalmasak voltak a nyílttengeri hajózásra. Az SMS Tiger **Kissamos**-nál horgonyzott. Itt egy heves vihar miatt majdnem partra futott. Legénységének el kellett vágnia a hajóhorgonyt, hogy áthajózhassanak Gramvousa biztonságos kikötőjébe. A hajó bűvárai később visszaszerezték a horgonyt.

1897.04.02-án a krétai vizeken volt.³⁹⁹¹

3992

A fenti képen a kortárs SMS Tiger ágyú-naszád (1899) a Német Császári Flotta tagja. Több hivatkozás is tévesen, azonosnak veszi az Osztrák-Magyar Monarchia hadihajójával. Pedig teljesen eltérő a két hajó hajótestének a kialakítása, illetve máshol van az első árbochoz képest a felépítménye is.

Az 1897.04.18-át megelőző két hétben viszonylagos tűzszünet volt Krétán. Utóbb viszont két erődöt kiürítettek a törökök. A kiürítést fedező osztrák-magyar hajókra rálóttek a görögök. A támadókat az SMS Stephanie toronypáncélos tüze űzte el. A Suda, Canea és Kissamo közötti összeköttetésért felelős torpedónaszádokat azóta naponta lőtték a felkelők, és meg kell elégedniük a torpedónaszádoknak a kis

³⁹⁸⁹ <https://britishinterventionincrete.wordpress.com/tag/sms-tiger/>

³⁹⁹⁰ Pesti Napló, 48. évfolyam, 1897-05-01 / 121. szám

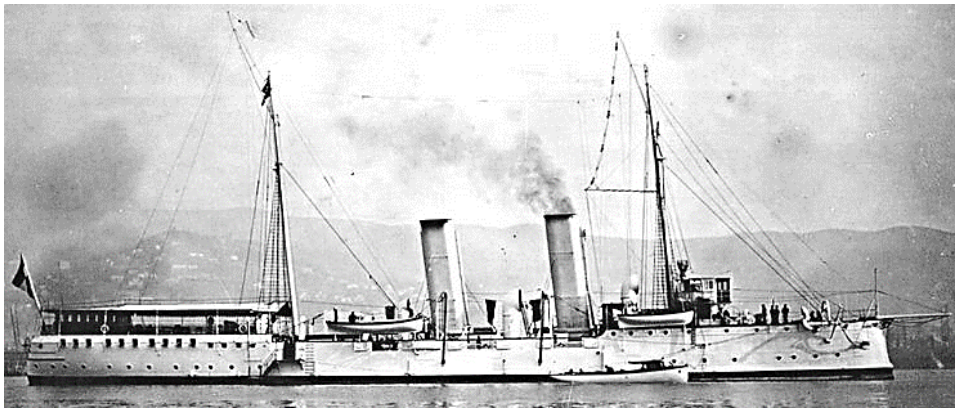
³⁹⁹¹ Magyar Hírlap, 7. évfolyam, 1897-04-02 / 92. szám

³⁹⁹² <https://britishinterventionincrete.wordpress.com/tag/sms-tiger/>

gyorstüzelő ágyúkkal az ellencsapáshoz. Az SMS Sebenico már számos sikeres tűzpárbajt vívott meg. **Az SMS Tiger április végén az Erio foknál lévő zátonyok között rejtőzött két görög vitorlást süllyesztette el ágyútűzzel**, mert nem fértek hozzájuk torpedónaszádok. Ekkor rálóttek a Tiger-re és az SMS Satelit-re is. A hajókon nem történt sérülés. A szárazföldi harcokból a 87. gyalogezred katonái is kivették a részüket.³⁹⁹³

„A **kiszámoszi öböl** partján álló felkelők rálóttek Leopold nevű osztrák-magyar czirkáló torpedóhajóra; a Leopold ágyúlovékkal elkergette a felkelőket. A Tiger nevű osztrák-magyar torpedóhajó elindult, hogy jelen legyen a görög csapatok elszállításánál. Az admirálisok proklamációt intéztek Kréta népéhez, melyben közli vele a görög csapatok elvonulását és azt, hogy Görögország lemondott arról a követelésről, hogy a krétai viszonyok alakulására befolyásuk legyen.”³⁹⁹⁴

„Kivonulás Krétából. Kánea, máj. 14. A görög csapatok egy részének hajóra szállításánál rend uralkodott; a csapatok igen jó karban vannak, elindulásuk előtt görög nemzeti dalokat énekeltek ; francia, angol és olasz naszádok elkísérték őket a görög kereskedelmi hajóig, mely a Tiger nevű osztrák-magyar torpedó-naszád kíséretében Pireuszba viszi őket. Az európai naszádok nem voltak fölfegyverkezve. A görög csapatok zöme holnap indul el. Ma kétszáz fölkelő elutazott.”³⁹⁹⁵

*Az Osztrák-Magyar Monarchia SMS Tiger nevű hadihajója*³⁹⁹⁶

„A felkelők a kaliveszi mecsetet felrobbantották. Az utolsó görög csapatszálítmánnyal hat ágyút s a görögök összes teherhordó állatját is elvitték. A Tiger nevű osztrák-magyar czirkáló torpedóhajó, mely az első görög csapatszálítmányt Pireuszba kísérte, Szudánba visszaérkezett.”³⁹⁹⁷ Szudán ez esetben a krétai Szuda. Itt 8-10 napig akart maradni.³⁹⁹⁸

1897.11.17-én „a Szuda-öbölben álló Wien, Kaiser Franz Josef I., és Tiger hadihajók koncentrálnak és parancsot kaptak, hogy legyenek indulásra készen.”³⁹⁹⁹

„Kánea, november 20. Midőn a «Tiger» osztrák magyar torpedóhajó, amely tegnap Kiszamoból elszállította a török csapatokat, elhaladt a Spada-fok előtt, a felkelők tüzeltek a hajóra. A lövések azonban nem érték el a hajót.”⁴⁰⁰⁰

Tisztek:

Gustav Ritter von Cimiotti-Steinberg fregattkapitány

Otto Rehm hadnagy

³⁹⁹³ Neue Freie Presse, Mai 1897-05-01

³⁹⁹⁴ Magyar Hírlap, 7. évfolyam, 1897-05-15 / 134. szám

³⁹⁹⁵ Budapesti Hírlap, 17. évfolyam, 1897-05-15 / 135. szám

³⁹⁹⁶ <https://britishinterventionincrete.wordpress.com/tag/sms-tiger/>

³⁹⁹⁷ Magyar Hírlap, 7. évfolyam, 1897-05-30 / 149. szám

³⁹⁹⁸ Deutsches Volksblatt, Oktober 1897-10-06

³⁹⁹⁹ Budapesti Hírlap, 17. évfolyam, 1897-11-19 / 321. szám

⁴⁰⁰⁰ Magyar Hírlap, 7. évfolyam, 1897-11-21 / 323. szám

Friedrich Grinzenberger hadnagy
Eduard Kittel hadnagy⁴⁰⁰¹

1898.

„A Tiger osztrák-magyar torpedós cirkáló hajó Polába megy és onnan nem tér vissza Krétába. A Tiger is részt vesz az adriai hadihajó gyakorlaton.”⁴⁰⁰²

Kréta vizeiről 1898.03.31-én érkezett meg Polába.

1898.04.08-án leszerelték.

1899.

Tartalékban volt.

1900.

1900.05.29-én aktiválták a hajót és a II. torpedóflottilla zászlóshajója⁴⁰⁰³ lett a Nyári Hajórajban, Moriz Sachs von Hellenau ellentengernagy parancsnoksága alatt. A köteléket a Tiger, Panther és a Leopard alkotja. Részt vett a nyári hadgyakorlaton.⁴⁰⁰⁴ A hajót három hónapi szolgálat után tartalékba helyezték.

„Az osztrák-magyar hajóraj Fiumében. Az osztrák-magyar hajóraj, mely jelenleg gyakorlatokat végez, augusztus hó közepén meglátogatja Fiumét. A hajóraj két hajóosztályból áll Brosch Gusztáv lovag ellentengernagy parancsnoksága alatt. Fiuméba jönnek a «Kaiser Karl VI.» és a «Tegetthoff» csatahajók, a «Tiger», «Pantheon» és «Leopard» torpedócirkálók, a «Satellit», «Planet» és «Blitz» torpedóhajók, azonkívül 3 nagy és 15 kisebb torpedónaszád. A tiszteket Szápáry gróf kormányzó dejeunerre és dinerre fogja meghívni.”⁴⁰⁰⁵ A kötelék Dalmácia vizeiről⁴⁰⁰⁶ Fiuméba 1900.08.15-én érkezik meg.⁴⁰⁰⁷

„Tiger, parancsnoka lovag Raimann Arthur fregattkapitány; Panther, parancsnoka Bouvier Hannibál fregattkapitány.”⁴⁰⁰⁸

1901.

1901-ben a hajó dokkba került és a fenékgerincre stabilizátort szereltek fel azért, hogy a nagy hullámban csökkentsék a hajó oldalirányú dülöngését. Ekkor a hajó kapott egy 5 LE (4,9 LE) dinamót, új gőzkormány rendszert és belső elektromos lámpákat. Korszerűsítették a szellőztetését is. Részt vett a nyári hadgyakorlaton.

1902.

1902.06.05-től a Nyári Hajórajban szolgált a II. divízió zászlóshajójaként, Julius Beck von Wellstaedt zászlója alatt. Legénysége 13 tiszt és 172 tengerész.⁴⁰⁰⁹

„Pólból jelenti tudósítónk, hogy az osztrák-magyar nyári hajóraj tegnap (1902.06.23-án) indult ki a kikötőből a nagy hadgyakorlatokra, melyek egész szeptember közepéig fognak eltartani. A nagy gyakorlatokon részt vesznek a «Budapest», «Monarch», «Wien» toronyhajók, a «Ferenc József» partvédő koscirkáló, a «Tiger», «Panther» és «Leopard» torpedó-koscirkálók, a «Satellit» és «Planet» torpedó-vadászhajók, továbbá 16 torpedóhajó. A hajógyakorlatokat augusztus végén ő Felsége a király is meg fogja szemlélni, aki az eddigi terv szerint Fiumében fog hajóra szállani. A király kíséretében lesz Ferenc Ferdinand főherceg trónörökös is.”⁴⁰¹⁰ A manővereken összesen 26 hajó vesz részt 202 ágyúval és 2850 emberrel.

⁴⁰⁰¹ <https://www.austro-hungarian-army.co.uk/oobcreta.htm>

⁴⁰⁰² Budapesti Hírlap, 18. évfolyam, 1898-03-20 / 79. szám

⁴⁰⁰³ Pester Lloyd - Abendblatt, Juni, Jahrgang 47, 1900-06-22 / nr. 141

⁴⁰⁰⁴ Szabadság, 27. évfolyam, 1900-06-14 / 135. szám

⁴⁰⁰⁵ Alkotmány, 5. évfolyam, 1900-07-26 / 176. szám

⁴⁰⁰⁶ Pesti Hírlap, 22. évfolyam, 1900-08-16 / 225. szám

⁴⁰⁰⁷ Budapesti Hírlap, 20. évfolyam, 1900-08-10 / 218. szám

⁴⁰⁰⁸ Alkotmány, 5. évfolyam, 1900-07-27 / 177. szám

⁴⁰⁰⁹ Volksstimme, Jahrgang 30, 1902-09-04 / nr. 99

⁴⁰¹⁰ Hazánk, 9. évfolyam, 1902-06-24 / 147. szám

1902.09.01-03 között az Isztriai félszigeten a császár jelenlétében tartott partraszállási hadgyakorlaton vett részt.⁴⁰¹¹ A gyakorlatok után az SMS Tiger-t leszerelték.⁴⁰¹²

1903.

1903.06.17-én a Nyári Hajókötelék tagjaként, kifutott Polábról.⁴⁰¹³

1903.07.20-i hír: „Fiuméből táviratoztak. A Tiger torpedó-vadászhajó vezetésével, ma délelőtt három elsőosztályú és tizenkét másodosztályú torpedónaszád érkezett ide.”⁴⁰¹⁴

1903.09.15-én tartalékba helyezték.

A haditengerészet az ekkor 15 éves hajó jövőjén kezdett el tanakodni, mivel hadi alkalmazásra egyre alkalmatlanabbá vált.

1904.

„A mi torpedózúzóink legfélelmesebbjei: a Tiger, Panther, Leopard, Blitz, Cimet, Satellit.”⁴⁰¹⁵ Az újságírók nincsen azonos állásponton a flotta vezérkarával.

A haditengerészet több lehetőséget mérlegelt egy 1904. február 19-én megtartott értekezleten: a hajót az eredeti lövegüteggyel felfegyverezve meghagyni, lefegyverezni, új fegyverzettel ellátni Pl. cserélni ki lövegeit 7 cm-es L/45-re. A tengerészgyalogság végül mind a négy javaslatot elutasította, mivel a hajó kazánjai ekkorra már rossz állapotban voltak. Ehelyett úgy döntöttek, hogy a hajót admirális jachttá alakítják át, mivel a harci értéke akkoriban amúgy sem volt már. Ezenkívül a jelenlegi tengernagy jachtot, a Pelikan-t a torpedóképző iskola raktárhajójává tervezték átalakítani. A tervet júniusban készítették el, és az átalakítási munkálatot a Pola-i Haditengerészeti Arzenálban kellett elvégezni.

1905.

1905 augusztusában Polábról volt.⁴⁰¹⁶

A hajó átépítését 1905.11.06-án kezdték meg Polábról.

1906.

A haditengerészeti adminisztráció utasítására a „Tiger” harmadosztályú cirkálót újjáépítik. Ez a jármű ezután a haditengerészeti parancsnok jachtjaként fog szolgálni. Eddig a „Pelikan” torpedódepó hajó szolgált a haditengerészeti parancsnok jachtjaként. A „Tiger” cirkáló 1680 tonna vízkiszorítású, 1887-ben bocsátották vízre, harci értéke nulla. A haditengerészeti parancsnok kényelmetlenebb körülmények között lesz elhelyezve a „Tiger-en”, mint a 2430 tonnás „Pelikánon”. Emellett a korát tekintve a „Tiger” már nem különösebben tengerképes. Bár jachtként szolgálja majd a célját, a hadiflottában már nem volt számára hely. "Teljesen más a helyzet a "Pelikan" torpedóraktár-hajóval. Amellett, hogy magasabb, négy évvel fiatalabb is." A „Pelikan” a jövőben kizárólag torpedódepó-hajóként szolgál majd, és a haditengerészet ütőképességének további növekedést fogja szolgálni a haditengerészeti parancsnok személyes áldozata révén.⁴⁰¹⁷

1906.01.24-én törölték a flotta lajstromából. Ennek oka, hogy a hajót tengeri ütközetre már elavultnak tekintették.⁴⁰¹⁸

Átalakították tengernagy jacht-á⁴⁰¹⁹ és átnevezték SMS Lacroma-nak 1906.01.29-én.⁴⁰²⁰ Fegyverzetét jelentősen csökkentették. Az átépített hajó 1906.07.09-én tette meg első próbaútját. Ezt

⁴⁰¹¹ Alkotmány, 6. évfolyam, 1901-12-11 / 294. szám

⁴⁰¹² Militär-Zeitung, Juli-Dezember 1902-09-14

⁴⁰¹³ Neue Freie Presse, Juni 1903-06-18

⁴⁰¹⁴ Budapesti Napló, 8. évfolyam, 1903-07-20 / 196. szám

⁴⁰¹⁵ Szabadság, 31. évfolyam, 1904-02-27 / 48. szám

⁴⁰¹⁶ Siklós és Vidéke, 18. évfolyam, 1905-08-13 / 33. szám

⁴⁰¹⁷ Die Zeit, Januar 1906-01-04

⁴⁰¹⁸ Pesti Hírlap, 28. évfolyam, 1906-05-23 / 141. szám

⁴⁰¹⁹ Pesti Napló, 57. évfolyam, 1906-02-15 / 45. szám

⁴⁰²⁰ Die Zeit, Februar 1906-02-10

Neuigkeits-Welt-Blatt, Februar 1906-02-22

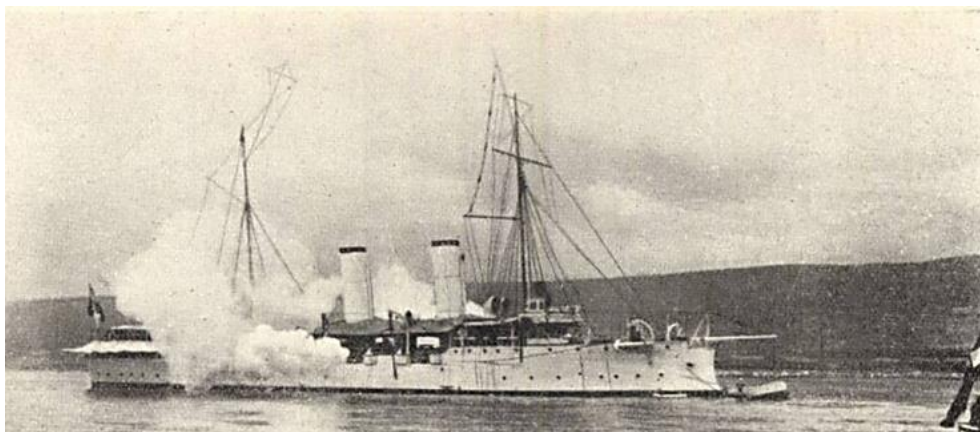
követően Rudolf Montecuccoli admirális jachtja lett. Nem azonos a Monarchia 1905-ben használt Lacroma nevű tehergőzöseivel.⁴⁰²¹

„Pólából írják, hogy a tengerészeti és a szárazföldi kombinált hadgyakorlatok a végleges megállapodások szerint szeptember 13 – 15-ike között fognak lefolyni Gravosa, Ragusa és Trebinje környékén." A király a gyakorlatokon a „Miramar“-on, Ferenc Ferdinánd trónörökös a „Lacroma“ hajón vesznek részt.”⁴⁰²²

„Az osztrákmagyar hajóraj három hadosztálya gróf Montecuccoli Rezső tengerészeti főparancsnok vezetése alatt — mint Fiuméből jelentik — pénteken odaérkezett. Pénteken délelőtt meglátogatták gróf Nákó Sándor kormányzót. Fél tizenkét órakor a kormányzó viszonzta a látogatást. A kormányzó gróf Wickenburg István kíséretében kocsin hagyta el a kormányzósági épületet és az Adamics - mólóra hajtatott, ahol díszcsónakba szállt. A kormányzón s kíséretében kívül egy révbiztos és tizenkét révkalauz foglalt helyet a csónakon, amelynek ormán a címeres magyar nemzeti lobogó lengett. Miután a díszcsónakot Montecuccoli Lacroma nevű yachtjához vontatták, Nákó és Wickenburg átszálltak a yachtba, amelyen a vendéglátó tengernagy fogadta a kormányzót és kíséretét. Tíz pernyi ott tartózkodás után gróf Nákó tizenkilenc üdvözlő lövés hangja mellett hagyta el a yachtot..... Délután a flottalátogatás alkalmából Fiuméba érkezett Chavanne Rudolf altábornagy, a zágrábi tizenharmadik hadtest parancsnoka, ki először a kormányzónál tisztelgett a kormányzósági palotában, majd pedig a Lacroma hadiyachton gróf Montecuccoli tengernagynál.”⁴⁰²³

A tengeri gyakorlat augusztus 13-tól 16-ig fog tartani. Montecuccoli admirális Lacroma nevű jachtján szintén részt vesz a gyakorlaton.⁴⁰²⁴

Miután a főherceg a főméltóságoktól elbúcsúzott, a lakosság lelkes üdvözlése közt Polában, a „Miramare“ hajóra szállt, mely délután három órakor indult Lussinba, követve a „Lacroma“ és „Gödöllő“ hajóktól, melyeken a hadgyakorlati vezetőség foglalt helyet.⁴⁰²⁵

Az SMS Lacroma üdvözlő lövéseket ad le⁴⁰²⁶

Miután a királyi herceg a főméltóságoktól elbúcsúzott (1906.09.11-én Polában), a lakosság lelkes üdvözlése közt a Miramare hajóra szállt, mely délután 3 órakor indult Lussinba, követve a Lacroma és Gödöllő hajóktól, melyeken a hadgyakorlati vezetőség foglalt helyet.⁴⁰²⁷

⁴⁰²¹ Magyarország, 12. évfolyam, 1905-04-26 / 103. szám

⁴⁰²² Pesti Hírlap, 28. évfolyam, 1906-07-12 / 190. szám

⁴⁰²³ Pesti Hírlap, 28. évfolyam, 1906-08-18 / 227. szám

⁴⁰²⁴ Budapesti Hírlap, 26. évfolyam, 1906-08-03 / 211. szám

⁴⁰²⁵ Pesti Napló, 57. évfolyam, 1906-09-12 / 250. szám

⁴⁰²⁶ Vasárnapi Ujság – 1906-08-26 / 34. szám / A magyar-osztrák hajóraj (képekkel) 546. oldal / Természettudomány; ipar; kereskedelem és rokon

⁴⁰²⁷ Az Ujság, 4. évfolyam, 1906-09-12 / 250. szám

„Palából jelentik: Gróf Montecuccoli tengernagy meghívott egy sereg delegátust az osztrák és magyar halóraj megtekintésére. A parlamenti vendégeket a „Lacroma“ yacht szállítja. Ennek az útnak igen nagy a jelentősége, mert a tengerészet költségeinek emelésével kapcsolatos. A tengerészet parancsnoka ugyanis szemléltetővé akarja tenni, hogy az eddigi keretek elégtelenek.”⁴⁰²⁸

1907.

1907.02.16-1907.12.05-ig Rudolf von Montecuccoli gróf tengernagy rendelkezésére állt.

Május 6-ától kezdve az Adriai-tengeren nagy harcszerű gyakorlatok lesznek a tartalék hajóraj és a Levantéből visszatérő hajóraj között, amelyeken részt vesz Montecuccoli gróf tengernagy, főparancsnok is, aki a „Lacroma“ jachtról fogja szemlélni a hadgyakorlatokat.⁴⁰²⁹

„Pólából jelentik, hogy gróf Montecuccoli tengernagy tegnap (1907.07.13-án) kezdte meg két hónapra terjedő szemle-körútját, mely idő alatt a parancsnoksága alatt egy nagyobb szabású hadgyakorlat is lesz. Montecuccolit távolléte alatt Kneiszler ellentengernagy helyettesíti a „Lacroma“ parancsnoki jachton.”⁴⁰³⁰

„A japáni hadihajók látogatása Fiumében, Fiuméből táviratozzák. Beavatott helyen szerzett értesülés szerint a „Lacroma“ hadijacht vasárnap (1907.08.31-én) gróf Montecuccoli Rudolf tengernagy, a tengerészet parancsnoka rendelkezésére Fiuméba érkezik, hogy a japáni hadihajókat fogadja.”⁴⁰³¹

1907.09.05-én Triesztbe érkezett a japán Csukuba (Tsukuba cirkáló) és Csitoze (Chitose védett cirkáló, amely az 1904-1905-ös orosz – japán háború egyik legeredményesebb hadihajója volt.). Üdvövéseiket a világító-torony közelében álló ágyukkal vizsgozták. Ezután a Lacroma jacht, amelyen Montecuccoli tengernagy tartózkodik, szintén üdvözölte a japán hajókat. **Juin (Ijuin) japán tengernagy** ezután vezérkarával meglátogatta Montecuccoli grófot, aki a látogatást nemsokára vizsgozta. este hat órakor Montecuccoli gróf tengerészeti parancsnok a Lacroma-n a japán vendégek tiszteletére ebédet adott. A japán legénység csak holnap délután egy és öt óra közt száll partra.⁴⁰³²

„Montecuccoli Rudolf gróf tengernagy, haditengerészetünk parancsnoka a „Lacroma“ hadijachton szerdán délután Fiuméba érkezett. A tengernagy látogatásának célja, hogy megvizsgálja az ottani haditengerészeti akadémiát, amelynek most lett növendéke a tengernagy fia is. Nákó Sándor gróf kormányzó, aki szabadságáról tegnap tért vissza Fiuméba, a délelőtt folyamán látogatást tett a „Lacroma“-n, amit Montecuccoli gróf a kormányzói palotában vizsgozott. A tengernagy kijelentése szerint nem valószínű, hogy a japáni hadihajók Triesztből Fiuméba is ellátogatnak.”⁴⁰³³

Ebben az évben Tajer világítótoronyánál, Zadartól 15 tengeri mérföldre délre, a Kornat szigektől és Vela Sestrica szigettől 1 tengeri mérföldre délre zátonyra futott.

Az év során eltávolították a vitorlázatát, áthelyezték a rádióállomását és átépítették a kabinjait.

1908.

1908.01.11-1908.09.11-ig Rudolf von Montecuccoli gróf tengernagy rendelkezésére állt.

„A gyakorlatozó téli hajóraj első 17-én Ziegler Lucian ellentengernagy parancsnoksága alatt Fiuméba érkezik. A hajóraj a Ferdinand Max, Franz Ferdinand, St Georg és Erzherzog Karl hadihajókból és kilenc torpedóhajóból s a Lacroma hadihajóból áll. A Lacroma-n gróf Montecuccoli, a tengerészet parancsnoka, utazik.”⁴⁰³⁴

1908.01.14-17-ig Triesztben a közönségek tárgyalására kiküldött országos bizottság reprezentációs hajója volt.⁴⁰³⁵ Parenzában (Isztriai-félsziget) a delegátusokat gőzcsónakok szállítják részben a Thália,

⁴⁰²⁸ Pesti Napló, 57. évfolyam, 1906-09-27 / 265. szám

⁴⁰²⁹ Magyarország, 14. évfolyam, 1907-05-01 / 104. szám

⁴⁰³⁰ Pesti Napló, 58. évfolyam, 1907-07-13 / 166. szám

⁴⁰³¹ Pesti Napló, 58. évfolyam, 1907-08-29 / 205. szám

⁴⁰³² Budapesti Hírlap, 27. évfolyam, 1907-09-06 / 212. szám

⁴⁰³³ Magyarország, 14. évfolyam, 1907-09-15 / 220. szám

⁴⁰³⁴ Pesti Hírlap, 30. évfolyam, 1908-01-08 / 7. szám

⁴⁰³⁵ Pesti Hírlap, 30. évfolyam, 1908-01-08 / 7. szám

részben pedig a Lacroma fedélzetére (1908.01.16-án), a melyek még a flotta előtt ideértek s a melyeknek fedélzetén a delegátusokat villásreggeli várja. A hajók a delegátus tagjait utóbb Triesztbe vitték.⁴⁰³⁶ Triesztből 1908.01.20-án megy Polába a Lacroma.⁴⁰³⁷

„Fiumei tudósítónk jelenti: Pólában nagy előkészületeket tesznek Vilmos császár fogadására. A császár látogatása alkalmával tengeri hadgyakorlatot fognak rendezni. Montecuccóli gróf tengernagy ma (1908.05.06-án) a Lacroma nevű hadijatra (hadijachtra) szállt, hogy a hajórajjal találkozzék.”⁴⁰³⁸

„üdvövésekre. A «Hohenzollern» mintegy ötven lépésnyire közelít az osztrák-magyar hajórajhoz. Vilmos császár a parancsnoki hídon áll, távcsővel a kezében és parancsokat osztogat. A «Hohenzollern» elhalad az osztrák-magyar hajóraj zászlóshajója előtt és a «Lacroma» tengernagy yachtról az osztrák-magyar matrózok háromszoros dörgő Hurrá-ja hangzik fel, amelyre a német matrózok szintén háromszoros Hurrá-Val felelnek. A «Lacromá»-n a hajózenekar rázendít a «Heidir im Siegeskranz»-ra, mire a «Hohenzollern» zenekara az osztrák néphimnuszsal válaszol. A «Hohenzollern»-ről kivetik a horgonyt és leeresztik a hajóhágcsót. A «Lacroma» tengernagy hajót egy gőzcsonak, fedélzetén Montecuccoli gróf tengernagygyal, elhagyja és egy perccel később Montecuccoli felmegy a «Hohenzollern» fedélzetére, ahol Vilmos császár üdvözli.”⁴⁰³⁹

„Triesztből jelentik: Gróf Montecuccoli tengernagy, tengerészeti parancsnok tegnap éjjel tizenegy órakor a Lacroma hadihajó fedélzetén Fiuméből ideérkezett. A tengerészeti parancsnok ma délelőtt a Stabilimento Technico Triestino san-marcói hajógyáraiban épülő új hadihajókat tekintette meg és este Bécsbe fog utazni.”⁴⁰⁴⁰

„A Lacroma hadijatt (hadijacht), Kaiserin Elisabeth és a Zára hadihajók ma (1908.08.18-án) Polába indultak Fiuméből.”⁴⁰⁴¹

Jelen volt az SMS Erzherzog Franz Ferdinand csatahajó vízrebocsátásánál 1908.09.03-án Triesztben. 1908.09.27-én a hajót felkereste Maria Annunziata főhercegnő az SMS Erzherzog Franz Ferdinand csatahajó vízrebocsátásának ünnepségekor.⁴⁰⁴²

1909.

„Fiuméből jelentik, hogy Montecuccoli gróf ellentengernagy a Lacroma nevű hadijachtal Fiuméba érkezett, hogy a haditengerészeti akadémiában szemlét tartson.”⁴⁰⁴³

1910.

1910.02.16-1910.04.17-ég Ferenc Ferdinánd főherceg, tengernagy rendelkezésére állt Brioni-ban (Brijuni, Brion-szigetek az Adria-tenger északi részén).

A trónörököszt elvitte Isztriába.

„Ferenc Ferdinánd főherceg, aki nejével, Hohenberg Zsófia hercegnővel több heti üdülésre a múlt szombaton Brioni szigetére érkezett, naponta nagyobb kirándulásokat tesz a környékre, így a múlt napokban a „Lacroma“ hadiyachton Rovignóba ment és megtekintette a Leme csatornát. Szerdán az isztriai part mentén végzett hajósétát, míg csütörtökön Polába látogatott el. Pólában a trónörökös meg szemlélte az ott horgonyzó hadihajókat, az arzenált, a hadikikötő többi berendezéseit, majd a város ókori nevezetességeit tekintette meg nejével. A trónörökös pár a „Lacroma“ yachton estére visszatért Brioniba.”⁴⁰⁴⁴

„Fiuméből táviratozzék: Ferenc Ferdinánd trónörökös, aki családjával még mindig Brioni szigetén tartózkodik, időnkint kirándulást tesz a szomszédos szigetek szebb fekvésű helyeire. Csütörtökön délben a haditengerészet Lacroma nevű yachtján a Lussin szigetekre hajózott. A yacht Lussinpiccoloba kikötött, a trónörökös itt kocsiba szállt, keresztülhajtatott az üdülőhelyen, majd Cigálában és Lussingrandeben tett látogatást. Az utóbbi helyen megnézte Károly István főherceg kastélyát és parkját.”⁴⁰⁴⁵

⁴⁰³⁶ Az Ujság, 1908. január/2, 6. évfolyam, 1908-01-16 / 14. szám

⁴⁰³⁷ Az Ujság, 1908. január/2, 6. évfolyam, 1908-01-19 / 17. szám

⁴⁰³⁸ Budapesti Hírlap, 28. évfolyam, 1908-05-06 / 109. szám

⁴⁰³⁹ Magyarország, 15. évfolyam, 1908-05-07 / 110. szám

⁴⁰⁴⁰ Pesti Napló, 59. évfolyam, 1908-05-12 / 114. szám

⁴⁰⁴¹ Budapesti Hírlap, 28. évfolyam, 1908-08-18 / 198. szám

⁴⁰⁴² Pesti Napló, 59. évfolyam, 1908-09-22 / 227. szám

⁴⁰⁴³ Magyarország, 16. évfolyam, 1909-11-28 / 282. szám

⁴⁰⁴⁴ Egyetértés, 45. évfolyam, 1910-03-01 / 50. szám

⁴⁰⁴⁵ Pesti Hírlap, 32. évfolyam, 1910-04-02 / 78. szám

„(A bórá pusztításai.) Az adriai tengernek majdnem minden pontján napok óta dühöngő erős bórá hétfőn halálos szerencsétlenséget is okozott. Délután egy órakor a Lacroma nevű hadi jacht, amely a Brioniban tartózkodó Ferenc Ferdinánd trónörökös rendelkezésére áll, a pólai kikötőbe tért vissza. A kikötés végzésére a jachtról lebocsátották az egyik csónakot, amelybe hat tengerészkatona szállt be, hogy a kötelet az egyik uszodájához erősítse. Az egyik katona, kezében a kötéllel már fölugrott a vasgömbre, mikor a hirtelen támadt szélvész nagyot rántott a kötélben és a katona beesett a tengerbe. Az óriási hullámban egy pillanatra a bórá is alámerült, de a matróz lebukva róla, nem került többé a felszínre. Sokáig kutattak a szerencsétlenül járt szegény tengerész után, de nem bírtak ráakadni. A kötéllektől elszabadult csónakot is elkapták a hullámok és a bent ülő hat tengerészkatonaival messzire kisodorták egészen a fisellai révig. Végre is a Babenberg csatahajónak egyik gőzharcossa ment az elragadott csónak után és nagy nehezen kötélre fogva, visszavontatta a Lacromához.”⁴⁰⁴⁶

„Újabb trieszti távirat jelenti: Röviddel tíz óra után (1910.04.12-én) Ferenc Ferdinánd főherceg nejével a Lacroma hadihajón Brioniból a hajógyár kikötőjébe érkezett, ahol a tengerészeti parancsnok üdvözölte és az udvari pavilonhoz vezette a vendégeket.”⁴⁰⁴⁷

„Az ünneplő közönség várta Ferenc Szalvátor királyi herceget és nejét, Mária Valéria királyi hercegnőt, aki a »Zrinyi« keresztelőanyja. Fél tizenegy órakor föltűnt a »Lacroma« csatahajó, amely Brioniból hozta Ferenc Ferdinánd trónörökösét és nejét, Zsófia királyi hercegnőt.”⁴⁰⁴⁸

„Pólából jelentik, hogy Ferenc Ferdinánd és családja Brioni-szigetéről két hónapi tartózkodás után Trieszten és Klagenfurton át Konopistba utazott. A főhercegi család a «Lacroma» yachton délután 4 órakor érkezett Brioniból a pólai kikötőbe, ahol Ripper kikötői tengernagy, a kerületi kapitányság vezetője, a pólai polgármester, a hatóságok fejei, a helyőrség összes tisztjei, valamint nagyszámú közönség fogadta. A kikötői parancsnok, a kerületi főnök és a polgármester neje a főhercegnek és Hohenberg hercegnőnek virágcsokrokat nyújtottak át.”⁴⁰⁴⁹

1910.04.27-től Rudolf von Montecuccoli gróf tengernagy használta.

„Fiuméből jelentik, hogy gróf Montecuccoli tengernagy a Lacroma hadi yachton Pólából odaérkezett.”⁴⁰⁵⁰

Később kisebb kazánjavításon esett át.

*SMS Lakroma*⁴⁰⁵¹

⁴⁰⁴⁶ Pesti Hírlap, 32. évfolyam, 1910-04-06 / 81. szám

⁴⁰⁴⁷ Pesti Napló, 61. évfolyam, 1910-04-13 / 87. szám

⁴⁰⁴⁸ Az Ujság, 1910. április/1, 8. évfolyam, 1910-04-15 / 89. szám

⁴⁰⁴⁹ Magyarország, 17. évfolyam, 1910-04-19 / 92. szám

⁴⁰⁵⁰ Pesti Hírlap, 32. évfolyam, 1910-05-11 / 111. szám

⁴⁰⁵¹ https://hu.wikipedia.org/wiki/SMS_Lacroma#/media/F%C3%A1jl:Smslacromakopie1.jpg

1911.

„Pólából táviratoztak. A Lacroma yacht fedélzetén, melyet a Brioniban időző trónörökös rendelkezésére bocsátottak, néhány vörheny megbetegedés fordult elő. A yachtot szolgálaton kívül helyezték és helyette a Szigetvár nevű hadihajót bocsátották a főhercegi család rendelkezésére.”⁴⁰⁵²

1911. április végén Pola vizein tengeri gyakorlat lesz. Montecuccoli Rezső gróf Lacroma nevű jachtján elébük megy, hogy a polai kikötőbe való érkezés előtt a parancsnokságot átvegye.⁴⁰⁵³

„Triesztből táviratozzák. Gróf Montecuccoli tengernagy, tengerészeti parancsnok ma délelőtt (1911.05.10.-én) tíz órakor a „Lacroma“ hadihajón Pizanóból (Trogir-tól 15 km-re van a Split öböl partján) ideérkezett.”⁴⁰⁵⁴ A másik cikk szerint viszont Piran-ból (20-re Trieszttől) érkezett ugyan ekkor Triesztbe a Lacroma.⁴⁰⁵⁵

„Haditengerészeti zászlósok felesketése. Fiuméből jelentik: A «Kaiserin Elisabeth» csatahajón ma délelőtt katonai ünnepség keretében felesküdték a haditengerészeti zászlósok. Montecuccoli gróf tengernagy beszédet mondott. Wickenburg István gróf kormányzó az ünnepélyen szintén megjelent. Eskütétel után Montecuccoli gróf meglátogatta a «Lacroma» hadijachtot, mely alkalommal a hadijacht agyúlövésekkel üdvözölte.”⁴⁰⁵⁶

„Triesztből jelentik: Gróf Montecuccoli tengernagy, tengerészeti parancsnok, szerdán délelőtt (1911.06.21-én) a Lacroma hadihajó fedélzetén Fiuméből ideérkezett.”⁴⁰⁵⁷ A tengernagy az SMS Viribus Unitis dreadnought vízrebocsátására érkezett Triesztbe.⁴⁰⁵⁸ Az új dreadnought-ot június 24-én bocsátották vízre. A hírek szerint a hajó 1911 júniusában Ferencz Ferdinánd kir. herceg is, Hohenberg Zsófia hercegnő szolgálatában állt.⁴⁰⁵⁹

„A Dreadnought ezalatt megjelent a tengeren, hatszáz méternyire a parttól, úgy hogy egész Trieszt láthatta és csodálhatta. Hajók és csónakok raja veszi körül a vízi kolosszust. Az ünnepség véget ért. Annunciata királyi hercegnő elindult, utána a trónörökös, nyomukban, minden etikett ellenére, általános feltűnést keltve, Hohenberg Zsófia hercegnő. A fenséges vendégek csónakba ülnek, csak a trónörökös marad állva és személyesen vezényli a nyolczevezőst. Az után egészen a királyi hercegi yachtig, a Miramare-ig, amelyen visszatér Triesztbe, minden hajóról hurrázás kíséri. A csatahajókon szüntelenül szólnak az ágyuk és az öböl hatalmas füstfelhőbe burkolódnak. A Miramare után a Bohemia halad az előkelőségekkel, harmadiknak a Lacroma, Montecuccoli hajója, utánuk a Tender Lucich parancsnokságával és a magyar képviselőkkel.”⁴⁰⁶⁰

A tengernagy tegnap (1911.08.19-én) a Lacroma hadi-yachton dinert adott Fiumében, amelyre hivatalosak voltak lászófalvi Perich müncheni osztrák-magyar rendkívüli követ nejével, Schmidt báró voloscai kerületi kapitány nejével, Korniss Károly gróf és szendrői Török Gyula kamarás, osztálytanácsos.⁴⁰⁶¹

A Lacroma nevű hadisajton tartózkodik 1911.08.24-én Fiumében Montecuccoli gróf tengernagy.⁴⁰⁶²

Triesztből táviratozzák: Montecuccoli gróf tengernagy, tengerészeti parancsnok tegnap (1911.11.18-án) délután a Lacroma gőzösön Monfalconeba ment, hogy megtekintse a Cantiere Navale Triestino hajógyárban építés alatt lévő hajót. Ezután folytatta szemléutját és Dalmáciába ment.⁴⁰⁶³

⁴⁰⁵² Pesti Hírlap, 33. évfolyam, 1911-03-16 / 64. szám

⁴⁰⁵³ Magyarország, 18. évfolyam, 1911-04-23 / 96. szám

⁴⁰⁵⁴ Pesti Napló, 62. évfolyam, 1911-05-10 / 109. szám

⁴⁰⁵⁵ Az Ujság, 9. évfolyam, 1911-05-10 / 109. szám

⁴⁰⁵⁶ Magyarország, 18. évfolyam, 1911-06-20 / 144. szám

⁴⁰⁵⁷ Pesti Hírlap, 33. évfolyam, 1911-06-22 / 146. szám

⁴⁰⁵⁸ Székely Nép, 29. évfolyam, 1911-06-24 / 67. szám

⁴⁰⁵⁹ Az Ujság, 1911. június/2, 9. évfolyam, 1911-06-24 / 148. szám

⁴⁰⁶⁰ Az Ujság, 1911. június/2, 9. évfolyam, 1911-06-25 / 149. szám

⁴⁰⁶¹ Az Ujság, 9. évfolyam, 1911-08-20 / 197. szám

⁴⁰⁶² Budapesti Hírlap, 31. évfolyam, 1911-08-24 / 200. szám

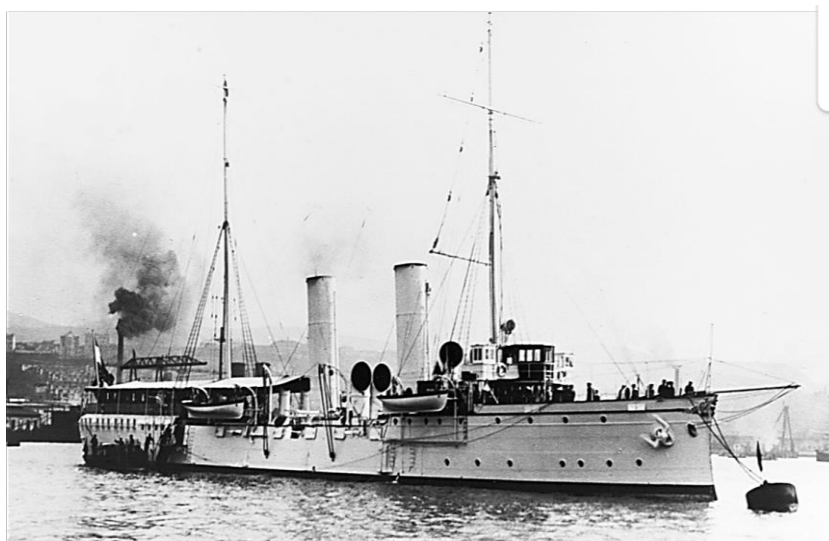
⁴⁰⁶³ Az Ujság, 9. évfolyam, 1911-11-19 / 275. szám

1912.

A tengerészeti parancsnokság utasította a „Lacroma“ yachtot, hogy még ma (1912.03.02-án) menjen Brioniba, hogy rendelkezésére álljon a trónörökösnek, aki holnap családjával néhány heti tartózkodásra oda érkezik.⁴⁰⁶⁴ A sajtóhírek szerint, viszont 1912.13.06-án a hajó Polában volt, és csak akkor indult a trónörökösrel és családjával Brioniba.⁴⁰⁶⁵ 1912.03.11-én még a Brioni-öbölben volt.⁴⁰⁶⁶

„Triesztből jelentik, hogy a Tegetthoff vízrebocsátása alkalmával Ferenc Ferdinánd kir. herceg trónörökös és neje (1912.) március 20-án este a Lacroma hajón érkeznek meg Triesztbe.”⁴⁰⁶⁷

A vízrebocsátás alkalmával Ferenc Ferdinánd főherceg és Lipót Szalvátor főherceg családtagjaikkal a „Lacroma“ hadihajó fedélzetéről az úgynevezett kék kikötőnél épített díszlépcsőn jöttek a díszterre, amit a vendégek fogadására alakítottak ki.⁴⁰⁶⁸ Az ünnepség során „ő Fenségeik a hercegnők, valamint Mária de Los Dolores és Mária Immaculata hercegnők pedig a Lacroma hadihajóra mentek.”⁴⁰⁶⁹

*Tengernagyi hajóként*⁴⁰⁷⁰

„Ferenc Ferdinánd kir. herceg feleségével tegnap (1912.03.22-én) este a Lacroma jatra szállt, amely 11 óra 20 perckor indult útnak. Az indulás előtt a flottát újra kivilágították.”⁴⁰⁷¹

1912.03.26-án Brioni-ban volt, amikor Vilmos császár odalátogatott. A reggeli alatt a Lacroma yachton érkezett tengerész-zenekar játszott. Ekkor a hajó zászlódíszbe volt öltöztetve.⁴⁰⁷²

„Triesztből jelentik: Ferenc Ferdinand főherceg délután ½ 2 órakor nejevel és gyermekeivel a «Lacroma» yachton Brioniból ideérkezett és délután ½ 3 órakor udvari különvonaton Bécsbe utazott.”⁴⁰⁷³

Este 7 órakor érkezett meg Fiuméba a Lacroma hadi yachton Montecuccoli tengernagy 1912.05.04-én.⁴⁰⁷⁴

„Az új hadihajó vízrebocsátása. A Prinz Eugen hadihajó vízrebocsátása alkalmából legfelsőbb rendeletre a Lacroma hadihajó, miután Ferenc Ferdinand trónörökös és a felesége az ünnepélyen való

⁴⁰⁶⁴ Pesti Napló, 63. évfolyam, 1912-03-02 / 53. szám

⁴⁰⁶⁵ Pesti Hírlap, 34. évfolyam, 1912-03-06 / 56. szám

⁴⁰⁶⁶ Pesti Hírlap, 34. évfolyam, 1912-03-13 / 62. szám

⁴⁰⁶⁷ Budapesti Hírlap, 32. évfolyam, 1912-03-19 / 67. szám

⁴⁰⁶⁸ Dunántúl, 2. évfolyam, 1912-03-22 / 67. szám

⁴⁰⁶⁹ Gonda Béla szerk.: A Tenger 2. évfolyam 1912Éves tartalomjegyzék / A „TEGETHOF” csatahajó vízrebocsátása (3 képpel)

⁴⁰⁷⁰ [https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_\(1887\)#/media/File:SMS_Lacroma_NH_87324.jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_(1887)#/media/File:SMS_Lacroma_NH_87324.jpg)

⁴⁰⁷¹ Budapesti Hírlap, 32. évfolyam, 1912-03-23 / 71. szám

⁴⁰⁷² Az Ujság, 10. évfolyam, 1912-03-27 / 74. szám

⁴⁰⁷³ Világ, 3. évfolyam, 1912-04-02 / 79. szám

⁴⁰⁷⁴ Az Ujság, 10. évfolyam, 1912-05-05 / 107. szám

megjelenésről lemondtak Péter Ferdinand főherceg és felesége rendelkezésére fog állam, aki az új hajó keresztanyjaként fog szerepelni.”⁴⁰⁷⁵

„A haditengerészeti parancsnokság Lacroma nevű yachtja Meczenzéffy Pál fregattkapitány parancsnoksága alatt augusztus 1-én lép szolgálatba és Haus Antal altengernagy, az újonan kinevezett flottafelügyelő, ezen a hajón indul szemleútjára, amely mindenekelőtt a dalmáciai haditengerészeti állomásokra visz.”⁴⁰⁷⁶

1912.12.08-tól Anton Haus altengernagy és a flotta zászlóshajója.

1913.

„Fiumei tudósítónk telefonozza, hogy a Danubius-hajógyárból e hét szombatján bocsátják vízre a „Novara“ cirkálót. A keresztanyai tisztséget Montecuccoli Emília grófnő fogja betölteni. A vízrebocsátáson gróf Montecuccoli tengerészeti parancsnok is részt vesz s az ünnepség után, a „Lacroma“ yachton Pólába megy. A Fasana-csatornában az egész hajóosztály várni fogja a tengernagyot, aki ez alkalommal valamennyi hajóparancsnokot fogadja a yachton.”⁴⁰⁷⁷

„Fiuméből jelentik : Montecuccoli gróf tengerészeti parancsnok a déli vasút gyorsvontatával ma délelőtt felesége és családja kíséretében Fiuméba érkezett. A pályaudvarról a Molo Adamich mellett horgonyzó Lacroma haditengerészeti jachtra szállt, ahol fiumei időzése alatt lakik. Montecuccoli gróf látogatást tett Wickenburg István gróf fiumei kormányzónál, majd a Danubius hajógyárba ment, ahol Baumgarten udvari tanácsos, központi igazgató és a hajógyár több vezető embere fogadta. A tengerészeti parancsnok megtekintette a holnap vízrebocsátandó Novara hajót, majd a haditengerészeti akadémiába ment, ahol Barry parancsnok fogadta. Ma este a kormányzó és neje családias jellegű vacsorát adnak Montecuccoli és családja tiszteletére. A vacsorára hivatalosak még Lucich, a Lacroma hadiyacht parancsnoka és a haditengerészeti akadémia parancsnoka, Barry Richard.”⁴⁰⁷⁸

„Reggel 9 órakor érkezett a Lacroma yacht egy csónakján Montecuccoli gróf és Montecuccoli grófné, továbbá Wickenburg István gróf fiumei kormányzó és neje.”⁴⁰⁷⁹

„Ebben a pillanatban a hajó orrához vágódott a drótkötélre erősített pezsgőspalack és ugyanekkor lehullott a hatalmas fehér lepel is, amely a hajó derekára festett Novara nevet eltakarta. Montecuccoli grófné ezután megnyomta a másik gombot is, mire az automatikus gépezet megoldotta a hajó kötelékeit és a cirkáló a hatalmas faszánkon a közönség folytonos éljenzése és hurrázása közben beleszaladt a tengerbe. A katonazenekar a Gotterhaltet játszotta, a Lacroma jatt és a Trabant hadihajó ágyúí pedig 21 ágyúlövést tettek. Délben Montecuccoli Rezső gróf a Lacroma hadiyachton 21 terítékű dezsönét (reggelit) adott.”⁴⁰⁸⁰

Ma (1913.03.28-án), mialatt Ferenc Ferdinand főherceg a Lacroma hadiyachton Triesztből Pólába hajózott a flottaraj inspirálására.⁴⁰⁸¹

„Ferenc Ferdinánd kir. herceg, mint Miramárból jelentik, holnap (1913.03.29-én) a Lacroma hajón Pólába megy, hogy a flotta ott horgonyzó hajóit megszemlélje.”⁴⁰⁸² (Trieszt, március 31.) Ferenc Ferdinánd főherceg tegnap Pólában szemlét tartott az ott időző flottaraj felett. A főherceg a „Lacroma“ yacht fedélzetén ment a kikötőbe. A hajók zászlódíszét öltötték és üdvölvéssel fogadták a főherceget, aki a legkisebb részletekig megtekintette a hajókat.⁴⁰⁸³

Délben Hausz tengerészeti parancsnok a Lacroma-yachtra szállott Triesztben. Vasárnap Mária Jozefa főhercegasszonynál tisztelgett, később pedig dr. Valerio podesztát látogatta meg. A helytartónál és a

⁴⁰⁷⁵ Pesti Hírlap, 34. évfolyam, 1912-11-27 / 281. szám

⁴⁰⁷⁶ Pesti Hírlap, 34. évfolyam, 1912-07-24 / 174. szám

⁴⁰⁷⁷ Pesti Napló, 64. évfolyam, 1913-02-12 / 37. szám

⁴⁰⁷⁸ Az Újság, 11. évfolyam, 1913-02-15 / 40. szám

⁴⁰⁷⁹ Pécsi Napló, 22. évfolyam, 1913-02-16 / 39. szám

⁴⁰⁸⁰ Budapesti Hírlap, 33. évfolyam, 1913-02-16 / 41. szám

⁴⁰⁸¹ Friss Újság, 18. évfolyam, 1913-03-29 / 76. szám

⁴⁰⁸² Budapesti Hírlap, 33. évfolyam, 1913-03-28 / 74. szám

⁴⁰⁸³ Dunántúl, 3. évfolyam, 1913-04-01 / 74. szám

püspöknél névjegyet adta le. Hétfőn délben adta vissza a podeszta a tengerészeti parancsnok látogatását a Lacroma-yachton.⁴⁰⁸⁴

1914.

1914.01.14-én állt szolgálatba.

1914.01.17-én az SMS Szent István csatahajó Fiume-i vízrebocsátását a fedélzetéről nézte végig Mária Terézia és Maria Annunciáta főhercegnő.

„A pólai admiraltástól nyert értesülés szerint harmincegy hadihajó érkezik Fiumébe. A hadihajók január 14-től kezdve érkeznek ide. A nagy egységek a kikötőkön kívül, a többiek pedig a kikötőben fognak horgonyozni. Az ünnepre megígérték megjelenésüket Mária Terézia és Annunciata hercegnők, akik az Adamich-móló közelében horgonyzó Lacroma admirális vaditón fognak lakni.”⁴⁰⁸⁵ A hadijachtra éppen az inkognitó miatt csak szombatn reggel fogják felhúzni a főhercegi lobogót.⁴⁰⁸⁶ A vízrebocsátás öröme a hajón lakomát vagy öt órai teát rendeztek.⁴⁰⁸⁷

„Triesztből jelentik, hogy Ferenc Ferdinand trónörökös ma családjával együtt hosszabb tartózkodásra Miramareba érkezik. A „Lacroma“ hadiyacht, amely a trónörökös rendelkezésére fog állani, ma Triesztbe érkezett.”⁴⁰⁸⁸

„Triesztből jelentik, hogy Haus tengerészeti parancsnok délelőtt a Lacroma-yachttal Pólába utazott.”⁴⁰⁸⁹

„A trónörökös Konopiszba utazott. Ferenc Ferdinánd egyébként a hét végén Miramereba fog utazni. A miramerei kastélyban már minden előkészületet megtettek a trónörökös családjának fogadtatására. A trónörökösnek állandó szolgálatára a haditengerészetnek egyik kisebb jachtja, a „Lacroma“ fog szolgálni, amely Miramereben fog horgonyozni. A trónörökös Miramereből több kirándulást is tesz a környékbeli helyekre, így elmegy Triesztbe, megteszi szokásos látogatását Pólában és valószínűleg többször részt vesz majd a haditengerészet egyik flottájának tavaszi gyakorlatain is.”⁴⁰⁹⁰

Kedden (1914.03.17-én) délután a »Lacroma« királyi jacht a trieszti kikötőben volt látható.⁴⁰⁹¹

„Az első diszlövés (1914.03.28-án) a Miramare előtt horgonyozó Lacroma yachtról dördült el, ezután minden hajó leadott huszonegy lövést. Ferenc Ferdinánd trónörökös erre a császár elé sietett és féltizenkettőkor a német császár standardja Miramare ormán lengett, jelöl, hogy a császár e pillanatban lépett a partra és újra eldördült minden hajón a szokásos huszonegy üdvözlő lövés.”⁴⁰⁹²

„Triesztből táviratozzák. A Vilmos császár látogatása alkalmából Miramareban időző hajóraj ma délelőtt eltávozott. A hajóraj egyik része nyolc órakor, másik része pedig a „Viribus Unitis“-sal kilenc órakor szedte fel a horgonyt. Ferenc Ferdinánd trónörökös a „Viribus Unitis“ fedélzetén tartózkodott. A hadihajókat követte a Lacroma yacht, melyen Ferenc Ferdinánd főherceg családja volt. A két hajóraj Póla felé haladt és az isztriai part mentén gyakorlatozni fog.”⁴⁰⁹³ Polából 1914.03.31-én, délután három órakor a királyi herceg, akit a látottak teljes meglelégedéssel töltöttek el, a Lacroma hajón visszautazott Miramareba, ahova este érkezett meg.⁴⁰⁹⁴

„Trieszt, jul. 1. Este 7 órakor a Viribus Unitis csatahajó a főherceg és neje holttestével a cs. és kir. hajóraj kíséretében ideérkezett és a kikötőben vetett horgonyt. A főherceg és nejének földi maradványai egyelőre a Viribus Unitis hajón maradnak és programmszerűleg holnap reggel nyolc órakor fogják

⁴⁰⁸⁴ Pesti Hírlap, 35. évfolyam, 1913-09-02 / 207. szám

⁴⁰⁸⁵ Világ, 5. évfolyam, 1914-01-03 / 3. szám

⁴⁰⁸⁶ Magyarország, 21. évfolyam, 1914-01-16 / 14. szám

⁴⁰⁸⁷ Népszava, 42. évfolyam, 1914-01-09 / 8. szám

Magyarország, 21. évfolyam, 1914-01-18 / 16. szám

⁴⁰⁸⁸ Magyarország, 21. évfolyam, 1914-03-07 / 59. szám

⁴⁰⁸⁹ Az Újság, 12. évfolyam, 1914-02-12 / 37. szám

⁴⁰⁹⁰ Világ, 5. évfolyam, 1914-02-20 / 44. szám

⁴⁰⁹¹ Az Est, 5. évfolyam, 1914-03-20 / 68. szám

⁴⁰⁹² Pesti Hírlap, 36. évfolyam, 1914-03-29 / 76. szám

⁴⁰⁹³ Pesti Napló, 65. évfolyam, 1914-03-29 / 76. szám

⁴⁰⁹⁴ Budapesti Hírlap, 34. évfolyam, 1914-03-31 / 77. szám

azokat átszállítani a déli vasút pályaudvarára. A cs. és kir. hajóraj Hauss tengernagy, tengerészeti parancsnok vezetése alatt áll, aki a Lacroma hadijachton tartózkodik.”⁴⁰⁹⁵

1915.

Ebben az évben a hajót leszerelték.

1915 áprilisában fegyverzetét leszerelték.

A hajó a tengerészeti parancsnok rendelkezésére állt.

1916.

1916.07.05-től a német tengeralattjárók laktanyahajójaként használták Polában.

1918.

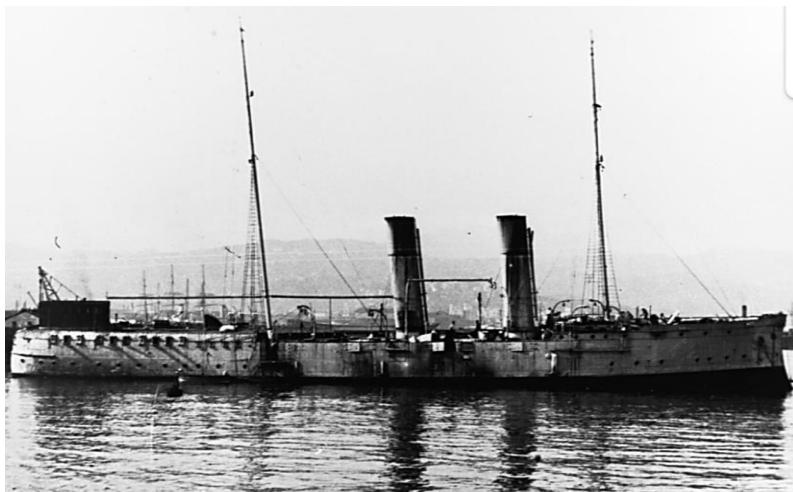
1918.07.17-én légitámadás érte Pola-ban, de nem sérült meg.

1918.11.15-én a Szövetséges Adriatengernagyi Bizottság utasítására Polában a délszláv tengernagy Method Koch (korábbi császári és királyi korvettkapitány) Spalatoba vezényelte a hajót. Spalatoba 1918.11.25-én futott be. 1918.12.02-án felvonták rá a délszláv állam lobogóját.⁴⁰⁹⁶

„Amerikai lobogó a délszláv hadihajókon Laibach, december 10. A múlt héten amerikai, francia, angol és japán hajókból álló hajóraj érkezett Pólába egy amerikai tengernagy parancsnoksága alatt. A délszláv flotta átadásáról kezdett tárgyalásokban a délszláv érdekeket a cseh-szlovák konzul képviselte, mert a délszlávok az olaszoknak azt a felszólítását, hogy Pólóban konzulátust állítsanak fel, azzal a megjegyzéssel utasították el, hogy saját területükön nincsen szükségük konzuli képviseletre. A tárgyalások eredménye az volt, hogy az egész délszláv flottát Pólában összegyűjtötték és a hajókra az amerikai zászlót tűzték ki. Csak a tengernagyi jachton, a Lacromán leng a délszláv lobogó. Az amerikaiak, mint a legkevésbé érdekelt hatalom, Póla fölött is átvették a parancsnokságot.”⁴⁰⁹⁷

1920.

Ebben az évben Olaszország kapta meg a hajót, ahol lebontották.

*A Lacroma 1920-ban. Ekkor már a parancsnoki hídját elbontották*⁴⁰⁹⁸

⁴⁰⁹⁵ Alkotmány, 19. évfolyam, 1914-07-02 / 154. szám

⁴⁰⁹⁶ [https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_\(1887\)](https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_(1887))

https://hu.wikipedia.org/wiki/SMS_Lacroma

⁴⁰⁹⁷ Világ, 9. évfolyam, 1918-12-11 / 290. szám

⁴⁰⁹⁸ [https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_\(1887\)#/media/File:SMS_Lacroma_NH_87328-1.tiff](https://en.wikipedia.org/wiki/SMS_Tiger_(1887)#/media/File:SMS_Lacroma_NH_87328-1.tiff)

4099

Parancsnoka:

- 1888. Habsburg-Lotharingiai Károly István fregattkapitány
- 1890. Gustav Ritter v. Brofd (Broid) fregattkapitány⁴¹⁰⁰
- 1897. Cimiotti-Steinberg Gusztáv lovag fregatta kapitány
- 1900. lovag Raimann Arthur fregattkapitány
- 1903. Ludwig Ritter v. Höhnel fregattkapitány⁴¹⁰¹
- 1912. Meczenzéffy Pál fregattkapitány
- 1913. Lucich Károly fregattkapitány (utóbb sorhajókapitány)

⁴⁰⁹⁹ https://www.shipmodell.com/index_files/SHIPMODELL_SMS_TIGER.htm

⁴¹⁰⁰ Pester Lloyd - Abendblatt, Juni Jahrgang 37, 1890-06-18 / nr. 138

⁴¹⁰¹ Die Zeit, Mai 1903-05-29

Admirálisok:

1900. Moriz Sachs von Hellenau ellentengernagy
1906. gróf Rudolf Montecuccoli tengernagy
1907 Maixdorfi Kneiszler Leodegar ellentengernagy
1910. Ferenc Ferdinánd főherceg, tengernagy
1912, 1914 Anton Hauss altengernagy

Elsüllyesztett hajók:

2 db görög vitorlás